

74a Festa Òmnium de les Lletres Catalanes

written by Redacció Unilateral | 11 de desembre de 2024

El president d'Òmnium Cultural, Xavier Antich, ha demanat "perseverança en defensa de la llengua catalana" durant la 74a Festa Òmnium de les Lletres Catalanes – Nit de Santa Llúcia: "Si aspirem, com hem decidit entregar-nos amb totes les nostres forces des d'Òmnium Cultural, a la construcció nacional, ens toca prioritzar la defensa de la llengua i de l'escola en català, universalitzar-ne el coneixement, guanyar nous parlants i garantir els drets lingüístics, perquè el català és la millor eina per a la cohesió social".

Antich ha destacat que la Nit de Santa Llúcia és "una declaració d'amor al llibre, la literatura i la lectura". I també, ha dit, és "una declaració d'amor apassionada a la llengua catalana, allà on es juga la batalla pel prestigi i per ampliar la comunitat lectora en un país de països" on la llengua és "la columna vertebral de la nació completa". En aquest sentit, i malgrat els "temps de desànim i desconcert", ha demanat no caure en "la temptació del catastrofisme". El president d'Òmnium ha recordat que la literatura catalana és "de les més potents d'Europa", font d'un poble que "continua aspirant a autogovernar-se amb les eines d'un estat propi". I, recordant les devastadores imatges viscudes al País Valencià, ha reivindicat que els llibres i la lectura també són "instruments de supervivència i reconstrucció".

Les obres premiades que s'han anunciat durant la gala de la 74a Festa Òmnium de les Lletres Catalanes – Nit de Santa Llúcia han estat les següents:

Somiàvem una illa, de Roc Casagran, 65è Premi Sant Jordi de Novel·la

L'escriptor Roc Casagran ha estat premiat amb el 65è Premi Sant Jordi de Novel·la per *Somiàvem una illa*, la història d'una dona que, després de dos sotrac, necessita tornar a endreçar la seva vida, reconnectar amb el que és important de debò i curar-se les ferides. «T'estimo i això és un crit d'auxili. T'estimo i això és un fem-ho junts, sisplau. T'estimo encara que el món se'ns hagi desfet de cop. T'estimo malgrat aquest abisme de braços buits i les illes on m'he perdut», escriu l'autor de l'obra, que relata una història d'introspecció, també, a un munt d'illes que ajudaran la protagonista a veure la vida d'una altra òptica. A partir d'aquí, agafa perspectiva i escriu una carta des del fons del cor que l'ajudi a entendre com ha arribat al punt on és i què vol a partir d'ara. Un crit d'auxili per estimar-se de nou.

Convocat per Òmnium Cultural, l'entitat és actualment coeditora del guardó juntament amb Univers. Casagran ha definit l'obra com "un crit d'amor i d'auxili d'una dona al voltant dels 40 amb un parell de fills petits que ha patit un sotrac vital". L'autor ha defensat la llengua i la necessitat de mantenir el català i ha demanat a les institucions públiques "que prenguin partit, no mirin cap a una altra banda, s'impliquin fins al fons, facin possible que es compleixin les lleis que tenim i legislin el que convingui per salvar el català". "Sense llengua no som res i nosaltres volem ser" ha assegurat.

El jurat, integrat per Sebastià Alzamora, Maria Dasca, Manuel Forcano, Mara Faye Lethem, Marcel Mauri, Mercè Sarrias i Carme Vidal Huguet ha seleccionat aquesta novel·la entre els 38 originals presentats, i considera que aquesta obra "fa un repàs a un recorregut vital i, especialment, als abismes i les il·luminacions d'aquesta trajectòria", fent especial èmfasi en la "sensibilitat de les connexions humanes, familiars i filials". Es tracta, diu el jurat, d'una novel·la que "reflexiona sobre la capacitat d'apreciar allò proper amb una bona arquitectura argumental". El guanyador rebrà directament

60.000 euros i, a banda, els diners generats en concepte de drets d'autor. D'aquesta manera el Premi Sant Jordi esdevé un dels guardons més ben dotats de la literatura catalana.

Toni Güell s'endú el Mercè Rodoreda i Blanca Llum Vidal, el Carles Riba

El 27è Premi Mercè Rodoreda de Contes i Narracions és per a Elefants, de Toni Güell. Mitjançant la barreja d'elements reals amb altres de fantàstics, els contes d'Elefants basculen entre l'humor, la gravetat i la sàtira per teixir històries esquitxades de petites revelacions i d'instantis en què l'impossible és a tocar. L'autor vol que "en aquest moment que s'ha dit de canvi d'època" aquest llibre "ajudi a construir aquesta confiança avui estranya en la nostra capacitat per fer anar les coses per on volem, de manera tant individual com col·lectiva". Güell també ha destacat que el Premi Mercè Rodoreda "prestigia enormement un gènere literari que ho necessita i s'ho mereix".

El 66è Premi Carles Riba de Poesia és per a la poeta Blanca Llum Vidal, amb Tan bonica i tirana. L'autora escriu un llibre de capes, contradictori i salvatge, emancipador i desprietat, d'una ambigüitat radical, tan transparent com obscur i tan bonic com tirà. "El que m'agradaria proposar-vos és que aquesta festa sigui mitja festa, perquè en les meitats no hi ha exaltacions, ni dogmes, ni absoluts", ha dit, en un discurs en què ha posat en valor la literatura com a "artefacte polític" que, no obstant, "no evita el desastre de la vida natural" perpetrat per les desigualtats, les guerres o les violències.

El 62è Premi Josep M. Folch i Torres de Novel·les per a nois i noies se l'endú Joan Berlanga Sarraseca per l'Extraordinària vida d'un gos a les últimes. A través del llibre, l'autor ha reivindicat que "els nens i les nenes també saben reflexionar sobre coses complexes" i ha afirmat que el que cal és "fomentar la lectura entre els més joves", així com

“prestigiar la literatura infantil” perquè, segons ha dit, “fa molta falta i ens hi juguem el futur”.

El 51è Premi Joaquim Ruyra de Narrativa Juvenil ha estat per a *L'ascens dels rebels*, de Mariona Bessa Jové, que ha fet una crida a intentar fer que als joves els agradin els llibres. “Fem-los cultes, competents i lliures”, ha conclòs Bessa. L'autora també ha agrait a Òmnium Cultural la promoció del català “en totes les seves formes”.

Durant l'acte, també s'ha fet lliurament dels premis de Premi Internacional Joan B. Cendrós al projecte *Bona Gents*, els impulsors del qual l'han definit com “una promotora xica, feta amb amor, per acostar la cultura catalana i el nostre tarannà acollidor a Anglaterra”. Benet Aragay i Oriol Vidal també han fet una crida al jovent “a perseguir les seves inquietuds i il·lusions”. Finalment, s'ha fet entrega del Premi Muriel Casals de Comunicació al periodista Xavier Giró. A través d'un vídeo, aquest ha defensat el periodisme com una “feina compromesa amb la realitat”, i ha destacat el llibre *Contra la neutralitat. Periodisme de pau i de lluita*, com “la combinació d'una carrera, però també un nou impuls per la passió per saber, pensar críticament, parlar i debatre amb els amics, contrincants i, si és necessari, els més inamovibles”.

La 74a Festa Òmnium de les Lletres Catalanes s'endinsa en un multivers literal

La gala de la Nit de Santa Llúcia d'enguany ha estat dedicada a la necessitat de preservar i compartir el català, davant de la situació d'emergència lingüística que viu el país. Partint d'aquesta base, i amb l'humor d'Elisenda Pineda com a fil conductor, la gala ha ofert un viatge simbòlic per reivindicar el coneixement i ús de la llengua, i analitzar-ne l'estat de salut. L'experiència artística ha transitat des de l'optimisme inconscient inicial, passant pel reconeixement de situacions que demostren la gravetat de la situació, fins a la presa de consciència final sobre la necessitat de lluitar pel

coneixement i ús de la llengua. La proposta també ha inclòs la reivindicació de la música i la dansa d'arrel, com a manifestacions artístiques que formen part del patrimoni cultural català i que, com la llengua, també cal fer prevaldre.

L'espectacle ha estat dirigit per Martí Torras i ha comptat amb la participació de diversos artistes, companyies, entitats, i personatges com la Queta sobre l'escenari. Tot plegat, abraçat per més de 800 assistents, que han gaudit de la 74a Nit de Santa Llúcia – Festa Òmnium de les Lletres Catalanes, al Teatre Nacional de Catalunya, així com els milers d'espectadors que ho han pogut seguir des de casa, en directe a través de 3cat.